

Miljøverndepartementet

Postboks 8013 Dep
0030 OSLODato: 03.09.2009
Saksbehandler: Nina Sandvik
Telefon direkte:
Deres ref.:
Løpenr.: 48550/2009
Saksnr./vår ref.: 2008/1544
Arkivkode: 142

Bodø kommune - Uttalelse til statlige planretningslinjer for en differensiert strandsoneforvaltning

Vedlagt følger høringsuttalelse fra Bodø kommune til forslag til statlige planretningslinjer for en differensiert strandsoneforvaltning. Uttalelsen ble vedtatt av planutvalget med 3 mot 2 stemmer (FRP, H) i møte 28.08.09, jf. vedlagt møteprotokoll.

Med hilsen

Nina Sandvik
Byplanlegger

Kopi til:

Fylkesmannen i Nordland Moloveien 10 8002 Bodø
Nordland Fylkeskommune Prinsensgate 100 8048 Bodø

Vedlegg:

- 1 Særutskrift – PS 09/109: Høringsuttalelse til statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen.
- 2 Høringsuttalelse til statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen

ByplankontoretPostadresse:
Postboks 319, 8001 Bodø,
Besøksadresse:
Herredshuset, 8010 BodøTelefoner:
Sentralbord: 75 55 50 00
Ekspedisjon: 75 55 53 40
Telefax: 75 55 53 48Elektroniske adresser:
nina.sandvik@bodo.kommune.no
www.bodo.kommune.noOrgnr.:
972 418 013
Bankkonto:
4500 55 00080

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
	Planutvalget	28.08.2009

Høringsuttalelse til statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen

Sammendrag

Miljøverndepartementet har sendt forslag til statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen på offentlig høring. Planretningslinjene skiller mellom presskommuner og kommuner med mindre press. Bodø kommune er sammen med øvrige kommuner i Nord-Norge foreslått definert som kommune med mindre press på strandarealene.

Dette saksframlegget er Bodø kommunes høringsuttalelse.

Saksopplysninger

Bakgrunn

Bakgrunnen for utarbeidingen av statlige planretningslinjer for en differensiert strandsoneforvaltning, er innstramningen av byggeforbudet i 100-metersbeltet og reglene om dispensasjon i plandelen til ny plan- og bygningslov. Ved behandlingen av loven ble det forutsatt at det skulle utarbeides statlige planretningslinjer for en differensiert strandsonepolitikk.

Hensikten med retningslinjene er å forhindre uheldig bygging i 100-metersbeltet langs sjøen, samtidig som det gjennom planleggingen skal legges til rette for en bærekraftig lokal utvikling bygd på de ulike natur- og kulturgitte forholdene langs kysten. Det foreslås derfor noe ulike retningslinjer for sentrale områder der presset på arealene er stort, og for områder med mindre press på arealene. Den geografiske avgrensningen er basert på en vurdering av kommunenes beliggenhet i forhold til større byer, og antatt byggepress i denne forbindelse:

- Punkt 4.1 foreslår generelle retningslinjer for kommuner definert som pressområder
- Punkt 4.2 foreslår nærmere retningslinjer for kystkommunene i Oslofjord-regionen
- Punkt 4.3 foreslår nærmere retningslinjer andre sentrale områder der presset er stort, det vil si kysten i Aust-Agder og Vest-Agder og deler av kysten i Rogaland, Hordaland, Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag.
- Punkt 5 foreslår retningslinjer for områder med mindre press på arealene, dvs. deler av kysten i Rogaland, Hordaland, Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag, og kysten i Sogn og Fjordane, Nordland, Troms og Finnmark. Disse retningslinjene er mindre strenge enn retningslinjene for sentrale områder der presset på arealene er stort.

Miljøverndepartementet viser til at avgrensningen er gjort ut fra en samlet skjønnsmessig vurdering, og at den må anses som et grunnlag for videre vurderinger på basis av høringen. Det bes derfor spesielt om at det gis synspunkter på den geografiske avgrensningen i høringen.

Hjemmel

Da høring av statlige planretningslinjer følger samme behandlingsregler som høring av reguleringsplaner, behandles saken av planutvalget etter delegert myndighet hjemlet i delegasjonsreglementet del 3. § 27.1.

Merknader

Status for Bodø kommune

Bodø er en bykommune med i overkant av 46.000 innbyggere. Selv om kommunen har et forholdsvis stort landareal på ca 1380km², bor ca 84 % innenfor en radius på 10km. Kommunen er derfor preget av et svært variert utbyggingsmønster fra tett by- og tettstedsbebyggelse til større mer eller mindre ubebygde områder med enkeltvis innslag av spredt bolig- eller fritidsbebyggelse. Utbyggingspress i form av bolig og næringsvirksomhet er størst i omlandet rundt bykjernen og tettstedsområdene, mens mer landlige naturområder med kjøreavstand til sentrum utgjør attraktive utbyggingsområder for fritidsbebyggelse og reiselivsrelatert næringsvirksomhet.

Geografisk differensiering

De statlige planretningslinjene skiller mellom kommuner med høyt press, og kommuner med mindre press på strandområdene. Det stilles spørsmål ved om en slik inndeling er hensiktsmessig for å oppnå en mer differensiert strandsonopolitikk, da de geografiske variasjonene innad i kommune i mange tilfeller vil være vel så store som på tvers av kommunegrensene. Dette vil kunne medføre at retningslinjene blir for strenge i enkelte utkantdistrikt i definerte presskommuner, mens de blir for vage i bynære områder i kommuner definert som områder med mindre press. En differensiert strandsonopolitikk bør derfor i større grad knyttes til den konkrete arealsituasjonen, og ikke til kommunens avgrensning og geografiske plassering. Dette gjelder særlig omlandet rundt større byer som utgjør typiske pressområder for boliger og fritidsboliger. Som alternativ bør det satses på mer eksplisitte og målbare definisjoner av ”pressområder” og ”områder med mindre press” som grunnlag for en soneinndeling innenfor den enkelte kommune, gjennom bindende temakart eller lignende knyttet til kommuneplanens arealdel.

I arealdelen til kommuneplanen vedtatt juni 2009 er strandsonehensynet tillagt særlig vekt, og planen omfatter et eget kapittel § 1.8. med bestemmelser for strandsonen. Kommuneplanen anses generelt å ligge innenfor rammene av forelagte forslag til statlige planretningslinjer.

Deler av Bodø kommune burde i likhet med andre større bykommuner i Nord-Norge i utgangspunktet vært håndtert som pressområde. Dersom den kommunevise differensieringen opprettholdes, anses det imidlertid som lite hensiktsmessig å underlegge hele kommunens strandareal en slik håndtering. Ved en slik differensiering bør kommunen beholde foreslåtte klassifisering som mindre pressområde, og i stedet håndtere variasjonen i utfordringer gjennom kommuneplanens arealdel.

Retningslinjenes innhold – skille mellom pressområder og områder med mindre press

De generelle retningslinjene for områder med høyt press og områder med mindre press er svært like i meningsinnhold, med noen få unntak jf. merknadene til kapittel 4. Samtidig er rekkefølgen og formuleringene som er brukt svært ulike. Dette gjør det vanskelig å få et klart inntrykk av hva de reelle forskjellene består i, og hva som ligger bak formuleringensnyansene i høringsutkastet. Det anbefales derfor at retningslinjene som er felles for begge områdetypene trekkes ut og samles i et

felles kapittel med generelle retningslinjer for strandområder uavhengig av press-situasjon, mens de særegne retningslinjer for pressområder og områder med mindre press rendyrkes i separate kapitler.

Merknader til kapittel 4 - Pressområder

Følgende retningslinjer foreslått for pressområder, er hensyn som bør vurderes generelt og uavhengig av pressituasjon:

- Hele kap. 4.1 med unntak av
 1. avsnitt: ” ... *forbudet skal derfor behandles strengt og dispensasjoner skal unngås i sentrale områder der presset på arealene er stort*”
 2. avsnitt: ” *For ny utbygging og nye tiltak, inkludert eventuell utbygging av bolig- eller fritidsbebyggelse, bør det kreves reguleringsplan.*”
 3. avsnitt: ”... *utvidelse av eksisterende bygninger skal skje i retning bort fra sjøen*”
- Hele kap. 4.3 fra og med ”*Delmål*”

Merknader til kapittel 5 - Områder med mindre press

- Kap.5, s.7 – 2. avsnitt: ”*100-metersbeltet er av nasjonal interesse, og bygging her i de nevnte kommunene kan bare tillates etter en konkret vurdering ut fra lokale forhold.*” Det bør presiseres hvorvidt en slik avklaring må skje på kommuneplannivå, eller om det etter en konkret vurdering også er rom for innregulering av nye utbyggingsområder gjennom detaljplaner.
- Kap.5, s.8 – 1. avsnitt: Det forutsettes at naust til fritidsformål inngår som ”*anlegg for ferdsel til sjøs*”..
- Kap.5, s.8 – 3. avsnitt: ”*Det vil være enklere for kommunene å gi tillatelse til å bygge i områder uten press enn i områder der presset er stort. Det vil gi kommunene utenfor pressområdene mulighet til å inkludere strandsonen i sine helhetlige utviklingsstrategier.*” Det synes uklart om retningslinjen gjelder generelt innenfor alle kommunene definert som områder med mindre press, eller om det her er snakk om en konkret vurdering innenfor den enkelte kommune.
- Kap.5, s.8 – 4 og 5 avsnitt: I fjerde avsnitt står det at utbygging i urørte områder med strandsonerinteresser av spesiell verdi *skal* unngås, mens det i femte avsnitt står at det *vanligvis ikke bør* tillates utbygging i slike områder. Det bør her brukes konsistente formuleringer for å klargjøre kommunenes handlingsrom.
- Kap.5, s.8 – 5. avsnitt: ”*Forholdet til andre interesser, som for eksempel landbruk, fiske oppdrett og reindrift må også vurderes. Der det tillates bygging bør hensynet til andre interesser ivaretas best mulig.*” Da hensynet til allmennheten oppfattes å utgjøre det primære strandsonerhensynet, bør ”*andre interesser*” erstattes eller eventuelt suppleres med ”*allmenne interesser*”.
- Kap.5, s.8 – 6. avsnitt: Det bør tas inn en retningslinje som sikrer at nye utbyggingsområder i strandsonen ivaretar muligheten for sammenhengende atkomst langs strandlinja i områder som ellers ligger til rette for allmenn ferdsel. I nye utbyggingsområder bør slik atkomstmulighet fortrinnsvis tilrettelegges langs sjøsiden.
- Kap. 5, s.8. – siste avsnitt: *Behovet for næringsutvikling og arbeidsplasser, for eksempel satsning på reiseliv og turisme, kan tillegges vekt i vurderingen av tiltak i 100-metersbeltet. Disse hensynene må veies opp mot hensynet til allmenne interesser.* Bodø kommune ser

positivt på muligheten for å prioritere sjørettet næringsutvikling i strandsonen for tiltak som krever lokalisering med nærhet til sjøen, i tilknytning til by- og tettstedsbebyggelse. Retningslinjen er imidlertid svært vid med en generell åpning for prioritering av næringsutvikling og behov for arbeidsplasser i strandsona, uavhengig av type næring og konkret arealsituasjon. Manglende avklaring av kommunens handlingsrom, reduserer muligheten for en langsiktig og helhetlig forvaltning av strandsona, ved at strandsonehensynene må vurderes opp mot kommunens utviklingsbehov i hver enkelt sak. Dette vil kunne øke presset på strandarealene utenfor by- og tettstedsområdene, og redusere forutsigbarheten både for allmennhetens interesser og potensielle utbyggsaktører.

Konklusjon og anbefaling

Det er behov for en tydeligere og mer differensiert strandsonepolitikk som tar hensyn til variasjonen i utfordringer og muligheter som eksisterer, både innenfor og mellom kommunegrensene. Bodø kommune ser derfor positivt utarbeiding av statlige planretningslinjer som muliggjør en mer differensiert arealforvaltning av strandarealene. Foreslåtte differensiering anses imidlertid i liten grad å ta hensyn til variasjoner innad den enkelte kommune. Det anbefales derfor at en differensiert strandsonepolitikk i større grad knyttes til konkret press-situasjon, og ikke til kommunens avgrensning og geografiske plassering. Det bør utarbeides mer eksplisitte og målbare definisjoner på ”pressområder” og ”områder med mindre press” som grunnlag for en soneinndeling innenfor den enkelte kommune.

Det anses som viktig at de nye planretningslinjene bidrar til en klargjøring av kommunenes handlingsrom, og de statlige rammene kommunene skal forholde seg til. Foreliggende høringsforslag oppfattes som noe utydelig, og det stilles spørsmål ved om foreslåtte retningslinjer virker tilstrekkelig avklarende i forhold til hensikten. Det anbefales at meningsinnholdet tydeliggjøres jf. merknader til kap.4 og kap.5 ovenfor. Retningslinjer som er felles for presskommuner og kommuner med mindre press bør trekkes ut og sammenfattes i et felles kapittel med generelle retningslinjer for strandområder uavhengig av press-situasjon, mens de særegne retningslinjene for pressområder og områder med mindre press rendyrkes i separate kapitler. Slik forslaget framstår, vurderes rammene for forvaltning av områder med mindre press som vært utydelige.

Deler av Bodø kommune burde i likhet med andre større bykommuner i Nord-Norge i utgangspunktet håndteres som pressområde. Det anses imidlertid som lite hensiktsmessig å underlegge hele kommunens strandareal en slik håndtering. Dersom den kommunevise differensieringen opprettholdes, bør Bodø kommune beholde foreslåtte klassifisering som mindre pressområde, og i stedet håndtere utsatte pressområder gjennom kommuneplanens arealdel.

Forslag til vedtak

1. Planutvalget vedtar dette saksframlegget som Bodø kommunes uttalelse til ”Forslag til statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen”, datert 29.06.09.

Henrik K. Brækkan
Kommunaldirektør

Jørn Roar Moe
Byplansjef

Saksbehandler: Nina Sandvik

Trykte vedlegg:

- Forslag til statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen, høringsbrev datert 29.06.09.

Utrykte vedlegg:

- Bestemmelser til kommuneplanens arealdel, vedtatt 2009

Nina Sandvik

Byplankontoret

Dato 31.08.2009
Saksbehandler Nina Sandvik
Telefon direkte
Deres ref.:
Løpenr.: 47644/2009
Saksnr./vår ref.: 2008/1544
Arkivkode: 142

Særutskrift – PS 09/109: Høringsuttalelse til statlige planretningslinjer for differensiert forvatning av strandsonen.

Forslag til vedtak:

Planutvalget vedtar dette saksframlegget som Bodø kommunes uttalelse til ”Forslag til statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen”, datert 29.06.09.

Planutvalgets behandling i møte den 28.08.2009:

Votering:

Innstillingen ble vedtatt med 3 mot 2 stemmer (H og FRP).

Vedtak:

Planutvalget vedtar dette saksframlegget som Bodø kommunes uttalelse til ”Forslag til statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen”, datert 29.06.09.

Rett utskrift bekreftes

Kirsti Simonsen
Utvalgssekretær|||

Byplankontoret

Postadresse:
Postboks 319, 8001 Bodø,
Besøksadresse:
Herredshuset, 8010 Bodø

Telefoner:
Sentralbord: 75 55 50 00
Ekspedisjon: 75 55 53 40
Telefax: 75 55 53 48

Elektroniske adresser:
nina.sandvik@bodo.kommune.no
www.bodo.kommune.no

Orgnr.:
972 418 013
Bankkonto:
4500 55 0080